

змін до тексту векселя шляхом написання на зворотному боці векселя слів «відповідно до змін» із зазначенням дати внесення змін та підписанням.

Відповідно до ст. 38 Конвенції, якою запроваджено Уніфікований закон про переказні векселі та прості векселі держатель переказного векселя зі строком платежу на визначений день або у визначений строк від дати складання чи від пред'явлення повинен пред'явити вексель для платежу або в день, в який він підлягає оплаті, або в один із двох наступних робочих днів.

Держатель переказного векселя не може бути примушений прийняти платіж за ним до настання строку платежу. Трасат, який здійснює платіж до настання строку платежу, робить це на свій власний страх і ризик.

Відповідно до ст. 41 Женевської конвенції 1930 року, якою запроваджено Уніфікований закон про переказні векселі та прості векселі - Якщо боржник прострочить платіж, то держатель може на свій розсуд вимагати, щоб сума векселя була сплачена у місцевій валюті за курсом або на день настання строку платежу, або на день здійснення платежу.

Стаття 43 Конвенції, якою запроваджено Уніфікований закон про переказні векселі та прості векселі передбачає, що держатель може використати своє право регресу проти індосантів, трасанта та інших зобов'язаних осіб: при настанні строку платежу, якщо платіж не був здійснений; навіть до настання строку платежу: якщо мала місце повна або часткова відмова здійснити акцепт; у разі банкрутства трасата, незалежно від того, здійснив він акцепт чи ні, або у разі припинення ним платежів, навіть якщо ця обставина не була встановлена судовим рішенням, або у разі безрезультатного звернення стягнення на його майно; у разі банкрутства трасанта за векселем, що не підлягає акцепту.

Держатель повинен повідомити свого індосанта і трасанта про неакцепт або неплатіж протягом чотирьох робочих днів, наступних за днем протесту, або, у разі застеження «обіг без витрат», - за днем пред'явлення.

Особа, яка повинна надіслати повідомлення, може зробити це в будь-якій формі, навіть шляхом простого повернення переказного векселя.

Держатель може вимагати від особи, проти якої він використовує своє право регресу: 1. суму неакцептованого або неоплаченого переказного векселя з відсотками, якими вони були обумовлені; 2. відсотки в розмірі шести від дати настання строку платежу; 3. витрати, пов'язані з протестом і пересиланням повідомлень, а також інші витрати.

Якщо право регресу використане до настання строку платежу, то з вексельної суми утримуються облікові відсотки. Ці облікові відсотки обчислюються за офіційною обліковою ставкою (банківською ставкою), яка діє на дату використання права регресу за місцем проживання держателя.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНВЕСТОРІВ В УКРАЇНІ

Гоцуляк В.М., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., професор кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС Гелич Ю.О.

Під час переходу до системи ринкових відносин в Україні склалася непроста політична та економічна ситуація, за якої нагальною потребою економіки стає залучення іноземних інвестицій. Залучення іноземних інвестицій впродовж багатьох років є пріоритетним напрямом розвитку економіки України, який в умовах економічної кризи потребує особливої уваги з боку держави.

Натомість в Україні фіксується відтік іноземних інвестицій. І причина криється не лише в економічній кризі, а й у неналежній увазі держави до забезпечення закріплених у законодавстві гарантій для іноземних інвесторів (згідно з опитуваннями недосконале законодавство з другим фактором після політичної нестабільності, що заважає інвестуванню з-за кордону).

Однією з найважливіших складових сприятливого інвестиційного клімату є правовий режим прямого іноземного інвестування, для якого властивою є відповідність міжнародним стандартам, забезпечення реального механізму захисту прав іноземних інвесторів, їхнього майна, наявність ефективної системи державних гарантій, стабільність і прозорість інвестиційного законодавства.

Основним нормативним документом у сфері іноземного інвестування в Україні є Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 р. Його прийняття означало нову модифікацію підходів до надання пільг; встановлення національного режиму інвестиційної та іншої господарської діяльності, за винятками, передбаченими законодавством України та її міжнародними угодами. Досягненням Закону є те, що іноземного інвестора поставлено у рівні умови з вітчизняним. Важливим елементом системи регулювання іноземних інвестицій є державно-правові гарантії захисту іноземних інвестицій, що встановлені в Законі України «Про режим іноземного інвестування».

Встановлення умов здійснення і гарантій захисту прав іноземних інвесторів, безумовно, є позитивом, однак через відсутність дієвих законодавчих механізмів їх реалізації права і гарантії інвесторів здебільшого залишаються деклараціями. Європейська Бізнес Асоціація у своєму щорічному звіті назвала серед найбільших перешкод для інвестування проблеми із поверненням податку на додану вартість, відсутністю хеджування валютних ризиків (що є нормою у європейських країнах) та проблеми, пов’язані з розрахунком обґрунтування роялті. Однак, глобальною проблемою, яка супроводжує всі кроки по залученню інвестицій, є непослідовна політика, відповідно до якої інвестору спочатку надаються пільги і гарантується захист його інвестицій, а через декілька років всі пільги скасовуються, а самі інвестиції стають заручниками нововведень у податковій чи регуляторній політиці. Показовою в цьому сенсі є історія про скасування спеціальних економічних зон у 2005 році, яка чітко окреслює непослідовність уряду у сфері залучення інвестицій, сумнозвісну приватизацію Одеського припортового заводу, гучні справи реприватизації.

Якщо раніше, 2-3 роки тому, на піку світового попиту та за наявності надлишку дешевого позичкового капіталу, іноземні інвестори мали високу схильність до ризику та йшли в Україну наявіть за наявних умов, то вже з 2010 року про зростаючий потік інвестицій за поточного стану справ країні доведеться забути. Кожному іноземному інвестору тепер важливо знати, що держава, в економіку якої він вкладає свої кошти, здатна забезпечити достатній механізм здійснення інвестування та гарантувати належний захист його прав.

ПІДТРИМКА КОНКУРЕНЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК ГАРАНТИЯ ПРАВ ТА СВОБОД СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Воронцова Т.В., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., професор кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС Гелич Ю.О.

Конкурентна політика є складовою загальної економічної політики України і спрямована на захист та розвиток конкуренції. Вона складається з політики, що захищає та сприяє розвиткові конкуренції, та політики, що регулює діяльність суб'єктів, які займають монопольне становище на ринку.

Історичний досвід свідчить, що за умов конкуренції, тобто змагання підприємців між собою, найбільшого успіху досягають ті з них, хто пропонує споживачеві найкращі товари, роботи та послуги за найнижчими цінами. Наявність конкуренції на ринку стимулює виробництво тих товарів, які потрібні споживачам, сприяє зниженню собівартості товарів, а відтак спонукає підприємців підвищувати ефективність виробництва, рухає науково-технічний прогрес.

Одними з найважливіших конституційних принципів забезпечення свободи підприємницької діяльності в Україні є державний захист конкуренції, а також недопущення зловживань монопольним становищем на ринку, неправомірного обмеження конкуренції та недобросовісної конкуренції.

Державна підтримка конкуренції - це гарантія прав і свобод підприємців. Вона дає можливість підприємцям вільно здійснювати свою економічну діяльність. Тому для забезпечення прав і свобод підприємців, а також